

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2025 AİLE YILI

7/29382 GK 183

GÜNLÜDÜR

14 -08- 2025

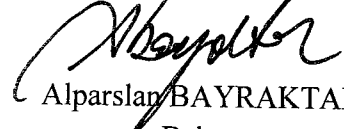
Sayı : 64272063-610-346318
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-29382)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24/06/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1651356 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Hüsmen KIRKPINAR'ın tarafıma tevcih ettiği 7-29382 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99'uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: 7-29382 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 Sayfa)

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN HÜSMEN
KIRKPINAR'IN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN
CEVAPLAR**

**DÖNEM
28-3**

**ESAS NO
7-29382**

İzmir ili, Gaziemir ilçesi, Emrez Mahallesinde bulunan bir kurşun döküm fabrikası, hurda akülerden külçe kurşun üretmek üzere Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'ndan aldığı lisansla bölgede faaliyette bulunmuş, ancak söz konusu tesis, nükleer tesis veya radyasyon tesisi olmadığı gibi tesis bünyesinde radyoaktif kaynak kullanılmamıştır.

16 Nisan 2007 tarihinde bahsi geçen tesise ait bir araç tarafından İzmit İZAYDAŞ tesislerine cüruf atığının bertaraf edilmek üzere getirildiği sırada tesis girişinde bulunan sabit radyasyon ölçüm cihazının alarm verdiği bilgisi mülga Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK)'na bildirilmiş, bu bildirim üzerine mülga TAEK Çekmece Nükleer Araştırma ve Eğitim Merkezi (ÇNAEM)'nden olay yerine giden ekip tarafından cüruf yüklü araç tesis dışına alınarak cüruf üzerinde ölçümler yapılmıştır. Yapılan bu ölçümlerde de radyasyon tespit edilmesi üzerine araç mülga ÇNAEM'e nakledilerek araç içerisindeki atık malzeme ayıklanmıştır.

Radyoaktivite bulaşığı tespit edilen atık malzemede yapılan analiz sonuçlarına göre atık üzerinde Europium 152 (Eu-152) izotopu tespit edilmiş olup, bu Radyoaktif Eu-152 izotopunun alana nasıl geldiğinin anlaşılabilmesi amacıyla 2008 yılı içerisinde bahsi geçen şirkete hurda hammadde temin eden firmaların tesislerinde, mülga TAEK tarafından radyasyon ölçüm ve kontrolleri yapılmıştır. Ancak bu ölçüm ve kontrollerde herhangi bir radyoaktif bulaşma tespit edilememiş olup, ilk temizlik faaliyeti sonrası sahadaki Eu-152 bulaşmış cüruf atıklar herhangi bir ayrıştırma faaliyeti yürütülmeden mülga TAEK ekipleri tarafından topluca radyoaktif atık olarak işleme alınmış ve mülga ÇNAEM – Radyoaktif Atık İşleme ve Depolama Tesisine gönderilmiştir.

Alınan radyolojik tedbirlerle ilgili olarak “Radyoaktif Kirliliğe Maruz Kalmış Alanların Çevresel İyileştirme Faaliyetlerinin Yetkilendirilmesine İlişkin Yönetmelik” kapsamında Nükleer Düzenleme Kurumu (NDK) tarafından Ekovar Çevre Grup Geri Dönüşüm Atık Depolama İnş. Taahhüt San. ve Tic. A.Ş. (EKOVAR)'ye yetkilendirme yapılmış olup, adı geçen şirket tarafından NDK'ya sunulan dokümanlar içerisinde; alanda yürütülecek çevresel iyileştirme faaliyetlerine ilişkin öngörülen faaliyet takvimi (iş termin planı), radyoaktif kirliliğin giderilmesine ilişkin yöntem, ekipman, radyoaktif atık yönetimi, radyasyondan korunma ve acil durum önlemlerini içeren teknik rapor (çevresel iyileştirme planı) yer almaktadır.

Yanı sıra adı geçen şirket tarafından NDK'ya sunulan belgelerde; çevre güvenliğinin sağlanması ve faaliyet alanına yetkisiz kişilerin girişinin engellenmesi amacıyla alanın güvenlik bariyeri (alanın çevresi 2 metre yüksekliğinde trapez sac ve üstüne 40 cm. jiletli tel) ile çevrildiği, alana kapı giriş-çıkışın tek noktadan sağlanmakta olduğu ve bu alana güvenlik kameralarının yerleştirildiği bilgileri verilmiştir.

EKOVAR şirketi tarafından alan yüzeyinde radyasyon ölçümü yapılarak ölçüm sonuçları NDK'ya sunulmuş olmakla birlikte; 2012 yılında adı geçen fabrika sahasının girişine Radyasyon İzleme ve Uyarı Sistemi Ağı (RADİSA)'nın bir istasyonu kurulmuş ve 7 gün 24 saat esasına göre otomatik olarak yapılan ölçüm sonuçları da NDK'nın resmi internet sitesinden yayımlanmıştır. Bu kapsamda, alanda 7/24 esasına göre çalışan ve eş zamanlı veri sağlayan RADİSA istasyonu üzerinden yapılan kontrollerde herhangi bir anormallik tespit edilmemiştir.

7381 sayılı Kanunun 9'uncu maddesinin sekizinci fıkrası; “Bu Kanun kapsamı dışında yürütülen bir faaliyet sonucunda radyoaktif kirliliğe maruz kalmış alanların çevresel iyileştirmesine ilişkin iş ve işlemler Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından Kurum ile iş birliği yapılarak yürütülür. Bu alanlarda ortaya çıkan radyoaktif atıkların yönetimi TENMAK tarafından yapılır. Bu fıkra kapsamındaki tüm masraflar kirleten tarafından karşılanır.” hükmünü amirdir. Bu çerçevede NDK, ilgili hüküm gereği sürece ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile iş birliği yapmakta ve 7381 sayılı Kanuna dayanarak hazırlanan mezkûr Yönetmelik kapsamında yetkilendirme ve denetim faaliyetlerini yürütmekte olup, konuya ilişkin halihazırda 8 adet yerinde inceleme/denetim faaliyeti gerçekleştirilmiştir.

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN HÜSMEN
KIRKPINAR'IN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN
CEVAPLAR**

**DÖNEM
28-3**

**ESAS NO
7-29382**

Ayrıca alanda çevresel iyileştirme faaliyetleri kapsamında doz hızı ölçümleri EKOVAR tarafından sürekli yapılmakta olup, ölçümler sonucunda tespit edilen radyoaktif atıklar ise uygun şekilde paketlenerek geçici olarak alanda muhafaza edilmektedir. Çevresel iyileştirme faaliyetleri kapsamında yapılan doz hızı ölçümleri ile paketlenen bu atıkların yüzey doz hızı ölçümleri ise düzenli olarak yapılmakta olup, bu ölçümler NDK tarafından yetkilendirilmiş A tipi uluslararası gözetim şirketi tarafından doğrulanmaktadır.

Sürecin şeffaf yürütülmesi ve kamuoyunun bilgilendirilmesi adına çeşitli kurum/kuruluş ve sivil toplum kuruluşları (STK) tarafından iletilen sorular/CİMER başvuruları/bilgi edinme başvuruları 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında cevaplanmaktadır.

Bu çerçevede Önergede yer alan ve diğer bakanlıkların görev alanına giren diğer hususlara ilişkin bilgilerin ilgili kurum/kuruluşlardan alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.